

stad &
esch &

spanning

Handleiding
Docenten

Inhoud

Algemeen.....	4
Organisatie	5
Planning.....	6
Lesmateriaal.....	7
Vermelding van tussendoelen	8
Bijlage 1: script startactiviteit Spanning.....	9
Bijlage 2: lesdoelen en lesbrief Theater (wie/wat/waar).....	10

Dit document is een levend (hulp)document. Heb je aanvullingen of tips, neem dan contact op met de themale-
raar of kartrekkers van dit thema.

Algemeen	
Titel van het thema:	Spanning
Doelgroep:	klas 2 vwo(+)
Deelnemende vakken:	Nederlands, geschiedenis, muziek, beeldende vorming, theater
Deelnemende docenten:	
Duur van het project:	1 periode (uitgaande van 4 periodes: 8/9 lesweken, 2 blokken per week. Vwo+ heeft twee extra uren waarbij vwo+ activiteiten plaatsvinden. Een blokkuur wordt hierna TW genoemd; dus 1 TW = 1 blokkuur)
Contacturen\ zelfstudie-uren:	contacturen: 32
Korte omschrijving van de inhoud:	leerlingen maken naar aanleiding van een afbeelding van een historische gebeurtenis een spannend hoorspel of een video. Dit doen ze vanuit het perspectief van een ooggetuige.
Beschrijving van het eindproduct dat moet worden opgeleverd (productresultaat):	Tussenopdracht: Vodcast Eindopdracht: naar keuze video of hoorspel
Doelen waar aan gewerkt wordt	Je kunt je inleven in een persoon die deelnam aan een historische gebeurtenis. Je kunt deze gebeurtenis op een spannende manier verbeelden vanuit het gezichtspunt van een ooggetuige. Je weet waarom deze gebeurtenis zich heeft afgespeeld, wat er gebeurde en wat de gevolgen waren. Je beseft dat een gebeurtenis altijd vanuit verschillende standpunten wordt beleefd.
Kerdoelen:	M&M 37,39,42,47 Nederlands: 1,4,5,6,7,8 Kunst en cultuur 48,49,50,52
Vaardigheden:	Plannen, samenwerken, zelfwerkzaamheid, verzorging werk, reflectie
	Tussendoelen per activiteit: zie opdracht
21st century skills	Samenwerken: in groepjes van 3 max 5
	Problemen oplossen
	Communiceren
	Kritisch denken
	Creativiteit
	ICT-vaardigheden
Wijze van beoordelen	Tussenbeoordeling: beoordeling proefopdracht vodcast: productbeoordeling (rubrics). Tip: binnen het vak geschiedenis kan er binnen de sectie gekozen worden een toets de koppelen aan dit onderwerp. Vaardigheden: samenwerking
Eindbeoordeling:	video of hoorspel: productbeoordeling (rubrics) + vaardigheden rubrics Vaardigheden: samenwerking

Organisatie

Begeleiding: coach/ aanspreekpunt/ATW'ers

Groepering: groepjes van 3-5 lln; (evt. adhv thema = tip)

Lesrooster: 2 x blokkuur per week + 2 extra uren vwo+

Lokalen:

Tijdspad: 8 weken + een week waarin het eindproduct gepresenteerd wordt en vaardigheden worden besproken met lln.

Verplichte stappen: zie stappenplan leerling

Differentiatie: dit is speciaal voor h/v geschreven

Wanneer?	Wat?	Nodig?
week 0	Voorbespreking deelnemende begeleiders	tijd
w1, TW1	<p>1e uur: Startactiviteit toneelstuk. Uitleg Thematisch Werken & Spanning.</p> <p>2e uur: Zie website 'Start' en 'Wat is spanning?' Lln krijgen leerlingboekje in printversie en kunnen de digitale versie downloaden van 'Start' op de site Neem het boekje en de site met lln door. Start eerste individuele opdracht Wat is spanning? Lln kunnen antwoorden in het boekje schrijven of het bestand downloaden en daarin hun antwoorden typen. Daarna klassikaal kort bespreken. Opmerking! Als lln alles digitaal invullen, laat ze een mapje 'spanning TWK' aanmaken en het daar consequent opslaan. Vervolgens bespreek je kort de tussenopdracht, eindopdracht en leerdoelen (zie site en llnboekje). TW1 eindigt vandaag met Proefopdracht Stap 1: De afbeelding (zie llnboekje).</p>	<p>Script (zie bijlage 1), kostuums, attributen</p> <p>Geprinte leerlingboekjes h/v klaarleggen</p> <p>Website/itslearning</p>
wk1, TW2	<p>Proefopdracht (P) Stap 2: Informatie over de afbeelding.</p> <p>P Stap 3: Schrijf jouw persoonlijk verhaal als ooggetuige.</p> <p>P Stap 4: Het verhaal van jullie samen (zie site en llnboekje).</p> <p>Leerlingen die verder kunnen, mogen met P Stap 5: Maak een werkverdeling verder.</p>	Website/itslearning
wk2, TW3	<p>P Stap 6: Maak een indeling voor de podcast.</p> <p>P Stap 7: Voice-over opnemen.</p>	Website
wk2, TW4	<p>P Stap 8: Beelden zoeken en kiezen .</p> <p>P Stap 9: Geluiden verzamelen.</p>	Website
Wk3, TW5	<p>P Stap 10: Monteren.</p> <p>Vindt een groepje de podcast zo goed genoeg? Verwijs naar P Stap 11: presenteren > inleveren > de link naar instructie exporteren en versturen via wetransfer en inleveren.</p>	<p>Website: bij P11</p> <p>Groepjes leveren tijdig hun podcasts in, zodat deze tijdens presentatie van één laptop afgespeeld kunnen worden!</p>
Wk3, TW6	<p>P Stap 11: Presenteer de podcast</p> <p>Aan het eind van TW6 vullen lln 'Samenwerken' in.</p>	Groepjes hebben tijdig hun podcasts ingeleverd, zodat deze van één laptop afgespeeld kunnen worden
Wk4, TW7	<p>Lln hebben de proefopdracht ingeleverd en gepresenteerd. Laat lln kort de feedback bespreken: wat zou je de volgende keer anders doen?</p> <p>Theaterles: Aranka Kuiper (of iemand anders) neemt met lln de lesbrieff Theater door. Zie lesmateriaal: (Lesbrieven 1) Theater</p>	Theaterles (bijlage 2) wie/wat/waar Zie lesbrieff
Wk4, TW8	<p>Eindopdracht Intro: Keuze hoorspel of video</p> <p>Daarna: Maak een werkverdeling ('Hoorspel/Video stap 1')</p>	

Wk5, TW9	Hoorspel stap 2 Verhaal Video stap 2 Script	
Wk5, TW10	Hoorspel stap 2 Video stap 3 Storyboard	
Wk6, TW11	Hoorspel stap 3 Voice-over Video stap 4 Camerawerk	
Wk6, TW12	Hoorspel stap 4 Geluiden Video stap 5 Benodigdheden	
Wk7, TW13	Hoorspel stap 5 Monteren Video stap 6 opnemen	
Wk7, TW14	Hoorspel stap 5 Monteren Video stap 7 Monteren	
Wk8, TW15	Hoorspel stap 6 Controleren en Stap 7 bestanden delen en inleveren Video Stap 8 Controleren en stap 9 bestand delen en inleveren	Zorg dat groepjes hun bestanden tijdig inleveren voor de presentatie. Zie daarvoor delen en inleveren (hoorspel stap 7, video stap 9)
Wk8, TW16	Hoorspel stap 8 Presentatie Video Stap 10 Presentatie De hoorspelen en video's worden gepresenteerd.	(In bioscoop? Dan techniek checken (kabels enz..))
Week 9	Hoorspel Stap 9: Beoordeling Evaluatie en overdracht begeleiders	tijd

Lesmateriaal

Prikkelende startactiviteit:

Docenten en atw'ers gaan verkleed, voeren een toneelstuk op.

Theaterscène:

Rollen:

Benodigdheden:

Plot:

Vermelding van tussendoelen

Theater:

Wie, wat, waar

De leerlingen maken opnieuw kennis met de 'wie, wat, waar' vragen. Om een goede scène te maken moeten de wie, wat, waar in het begin van de scène duidelijk worden. Een wie, wat, waar helpt het publiek zich te verliezen in het spel.

Wie

Met de wie bedoelen we de personages. Welke personen worden er gespeeld door de acteurs? De personages hebben naast een naam natuurlijk ook een leeftijd, hobby's, werk, interesses, karaktereigenschappen.

Wat

Wat is er aan de hand in de scene? Wat gebeurt er? Om een spannende scène te maken moet er een conflict zijn. Er zijn vaak twee personen die een tegengesteld belang hebben. Dit conflict moet goed opgebouwd worden.

Waar

Waar speelt de scène zich af? Naar welke locatie kijkt het publiek? Dit kun je duidelijk maken door een decor en door attributen, maar ook door het te benoemen in de tekst.

Act

De leerlingen kunnen er voor kiezen een theatrale act maken. Belangrijk is dat ze dan eerst een idee hebben wat ze willen laten zien. Bij het bedenken moeten de wie, wat en waar ingevuld worden.

Let er bij de act op dat leerlingen zich verplaatsen in een persoon welke een van de wereldreligies gelooft. Tijdens de act moet de informatie van het onderzoekje naar wereldgodsdiensten gegeven worden. Deze informatie wordt verwerkt in het toneelspel en dus verteld door een van de personages.

Script & improviseren

Het kan leerlingen helpen om een kort script te schrijven, waarin ieders tekst genoteerd staat. Handelingen in een script worden schuin gedrukt. Het script helpt bij het repeteren. Andere leerlingen vinden het prettiger om direct te gaan repeteren en de tekst ter plekke te verzinnen. Zij improviseren liever

Bijlage 1: script startactiviteit Spanning

Scènebeschrijving Franse Revolutie en Napoleon

Rollen

Napoleon:, Beul:, Lodewijk:, Marie Antoinette:, Dienstmeid/trom:

Script

Napoleon leidt de leerlingen het klaslokaal binnen. Telkens stelt hij zich voor:

NAPOLEON: Ik ben Napoleon. Welkom.

Op het podium staat de guillotine verhuld onder landbouwplastic. Marie Antoinette ligt al onder de guillotine, verborgen onder het plastic. Als de leerlingen zitten komt Lodewijk XVI op en spreekt het publiek toe als zijn onderdanen.

KONING LODEWIJK (tegen publiek): Ik ben op zoek naar mijn vrouw. Marie Antoinette. Hebben jullie haar ergens gezien? Ze is gekleed in dure jurken en er dwarrelen altijd hofdames om haar heen. Niet gezien? Ze zal wel weer ergens aan het feesten zijn. Of ergens bij een minnaar zijn... De mooiste vrouw van Europa, maar ze is niet te vertrouwen. En jullie kan ik ook niet meer vertrouwen. Ik voel dat er iets broeit, ik voel de spanning.

DE BEUL komt op, de trom begint te slaan. De beul loopt naar de guillotine en trekt het landbouwplastic weg.

KONING LODEWIJK: O nee! Dat is mijn vrouw, Marie Antoinette! (Tegen de beul) Haal haar daar onmiddellijk weg! Schande! U zoekt maar een ander slachtoffer voor de guillotine!

DE BEUL: wacht even en haalt dan Marie Antoinette onder de guillotine weg. Angstig gaat Marie Antoinette bij Koning Lodewijk staan.

MARIE ANTOINETTE: Dank u, dank u! Ik was zo bang!

DE BEUL begint door de klas te lopen, de trom slaat. Dreigend kijkt hij de leerlingen aan. Dan pakt hij een leerling vast, neemt deze mee en legt de leerling onder de guillotine. De trom slaat steeds sneller en sneller, voert de spanning op... De beul reikt naar de guillotine...

DIENSTMEID: Stop deze vertoning!! Licht uit.

Bijlage 2: lesdoelen en lesbrief Theater (wie/wat/waar)

Wie, wat, waar

De leerlingen maken opnieuw kennis met de 'wie, wat, waar' vragen. Om een goede scène te maken moeten de wie, wat, waar in het begin van de scène duidelijk worden. Een wie, wat, waar helpt het publiek zich te verliezen in het spel.

Wie

Met de wie bedoelen we de personages. Welke personen worden er gespeeld door de acteurs? De personages hebben naast een naam natuurlijk ook een leeftijd, hobby's, werk, interesses, karaktereigenschappen.

Wat

Wat is er aan de hand in de scene? Wat gebeurt er? Om een spannende scène te maken moet er een conflict zijn. Er zijn vaak twee personen die een tegengesteld belang hebben. Dit conflict moet goed opgebouwd worden.

Waar

Waar speelt de scène zich af? Naar welke locatie kijkt het publiek? Dit kun je duidelijk maken door een decor en door attributen, maar ook door het te benoemen in de tekst.

Act

De leerlingen kunnen er voor kiezen een theatrale act maken. Belangrijk is dat ze dan eerst een idee hebben wat ze willen laten zien. Bij het bedenken moeten de wie, wat en waar ingevuld worden.

Let er bij de act op dat leerlingen zich verplaatsen in een persoon welke een van de wereldreligies gelooft. Tijdens de act moet de informatie van het onderzoekje naar wereldgodsdiensten gegeven worden. Deze informatie wordt verwerkt in het toneelspel en dus verteld door een van de personages.

Script & improviseren

Het kan leerlingen helpen om een kort script te schrijven, waarin ieders tekst genoteerd staat. Handelingen in een script worden schuin gedrukt. Het script helpt bij het repeteren. Andere leerlingen vinden het prettiger om direct te gaan repeteren en de tekst ter plekke te verzinnen. Zij improviseren liever.